

Comunismul nostru cel de toate zilele

de Ciprian Mihali, profesor

Marti, 02 Aprilie 2019, ora 19:12

Invitati Ziare.com

La 30 de ani de la schimbarea regimului puterii in Romania, relatia noastra cu trecutul si, prin ea, cu prezentul si viitorul, se intemeiaza pe o seama de confuzii si ignorante care alimenteaza neincetat falsele dezbateri din mediul virtual sau din discursurile zgomotoase si lipsite de orice substanta ale politicianilor.

Citeste toate textele scrise de Ciprian Mihali pentru Ziare.com

Multe dintre aceste confuzii vin din chiar neintelegerea felului in care se scurge timpul istoric de la o epoca de la alta si a modului in care oamenii de rand se afla sub vremuri. Inflatia de discursuri anticomuniste si de acuzatii ori suspiciuni de comunism, cu toate versiunile pretins cunoscatoare sau radicalizate (marxism, neo-marxism, stalinism, trotkism, anarhism etc.), da seama nu de

recrudescența vreunei versiuni a socialismului de odinioara in societate, ci mai degraba de lipsa unor unelte teoretice potrivite cu care sa putem incerca a intelege ce s-a petrecut in Romania si in partea noastra de lume in ultimele decenii.

Si mai da seama de ceva: de recursul facil la etichete stereotipe si suficient de vagi incat ele sa poata fi aplicate si lui Tudorel Toader ori lui Eugen Nicolicea, pure produse ale unei scoli de partid lamentabile, dar eficiente, precum si unor tineri care erau la gradinita in 1990 si care au vazut comunism doar in alb-negru, la televizor.

Comunismul nu mai functioneaza decat ca o sperietoare

In fond, azi, comunismul nu mai functioneaza decat ca o sperietoare, ca o anatema si ca o denuntare: trebuie sa ne temem cu totii de revenirea lui, trebuie sa-i aratam cu degetul pe toti cei care ni se pare ca trag cu ochiul catre cadavrul comunist si mai ales sa-i denuntam pentru aceasta pasiune maladiva.

Am incercat vreme de mai multi ani, cu colegi din diferite domenii de cercetare (sociologi, arhitecti, geografi etc.), sa intelegem ce anume din ceea ce a fost comunism in societatea din 1989 a continuat neschimbat, ce anume s-a schimbat si ce anume a incetat sa mai existe.

Dupa atatia ani, mai ales azi, in aceste vremuri nerabdatoare, in care nu mai e timp de gandit, dar e obligatoriu sa ne exprimam ca sa dovedim ca existam, as spune direct ca multe din imaginile simplificate pe care le vehiculam azi in spatiul public sunt falsuri incetatenite si comode, aflate la indemana si, de aceea, inutil de chestionat.

Urmareste Ziare.com pe

Urmareste stiri Ziare.com pe Facebook

Top stiri din Actualitate

Orban Viktor se pregateste sa se incoroneze Basileus Balcanicon, βασιλεύς Βαλκανική

Marsul Biciclistilor, sambata, in Bucuresti - protest fata de "administratia care a bagat Capitala in faliment"

Mesajul sefului ONU pentru liderii lumii, inainte de Summitul pe Clima: Daca aveti vesti proaste, nu veniti! Trump nu se duce

Cine sunt beneficiarii furtului miliardului din Republica Moldova care apar in raportul Kroll

Liderul Hezbollah: Se pare ca petrolul este mai scump decat sangele. Iranul va va distruge, daca-l atacati!

Donald Trump ameninta ca elibereaza la frontierele Europei teroristii Statului Islamic, capturati de SUA

Toate stiriile din Actualitate

Nimeni nu a dat socoteala pentru dezastrul social si economic

As retine pentru acest text doua continuitati majore, pe fondul unei deosebiri pe care societatea romaneasca si institutiile ei de dupa 1990 nu au interiorizat-o niciodata.

Deosebirea pe care societatea romaneasca postcomunista nu a pus-o in practica vreodata a fost aceea intre vina si responsabilitatea pentru cele intamplate intre 1945 si 1989. Sa spunem, simplificand foarte mult, ca vina este de fiecare data individuala si e de natura legala. Responsabilitatea e mai degraba morala si, in acest caz, e colectiva.

Pe langa faptul ca identificarea vinovatilor pentru crimele comunismului (si aici nu e vorba doar de crimele tortionarilor din anii '50, ci si de crimele provocate de o legislatie opresiva, de crimele Securitatii ori de crimele economice din anii '80) s-a redus in mod caraghios la cateva personaje - o mana de oameni in anii '90 si vreo doi tortionari recent - **nimeni nu a dat socoteala in Romania pentru dezastrul social, economic, sanitar etc. care a facut ca o societate intreaga sa se prabuseasca.**

De asemenea, pentru ca nu a existat nicio strategie asumata la nivel social de educare in sensul definirii si asumarii unei responsabilitati colective, toata lumea a aratat si continua sa arate cu degetul inspre ceilalti, de obicei despre lucruri din cele mai diferite.

Toti ceilalti sunt comunisti, toti ceilalti sunt vinovati sau responsabili (confuzie intretinuta voit) pentru ce s-a intamplat. Sau, mai radical: oricine e vinovat de ceva e cu siguranta vinovat pentru ca e, printre altele, si comunist.

Tot ce e rau e cu siguranta rau pentru ca e de sorginte comunista. Morala publica mosteneste azi, in toata incoerenta ei si in toata splendoarea imoralitatii care s-a instaurat ca veritabila putere formatoare, aceasta lipsa a disponibilitatii de a asuma vreo responsabilitate.

Da, stim ca s-a intamplat ceva rau inainte de 1989, dar nici nu stim exact ce si nici nu stim cine anume a provocat raul. In orice caz, "noi" nu, mereu "ei", mereu "altii".

Din astfel de confuzii s-au intretinut continuitatile.

lata una foarte la indemana: dupa trei decenii de postcomunism, putem spune fara teama de a fi contrazisi ca prabusirea comunismului nu a intrerupt in mod dramatic cariera prea multor comunisti (admitand ca ei ar fi existat in convingeri, nu ca oportunisti).

Cei cativa lideri ai PCR pedepsiti la senectute au fost scosi pe linie moarta cu pensii consistente (si rasplatiti pe urma de copiii lor, ajunsi lideri ai oligarhiei liberale), in vreme ce toti ceilalti membri ai nomenclaturii si-au valorificat "expertiza" pentru a se reconverti in oameni de afaceri conectati la cea mai sigura sursa de bani, statul.

Victoriosii comunismului sunt si victoriosii de dupa moartea lui, in vreme ce infrantii tranzitiei ar fi esuat si ei in micile strategii de supravietuire specifice anilor '80.

Se indoieste cineva ca Adrian Nastase sau Tudorel Toader ar fi esuat intr-o istorie alternativa, cu un comunism continuat sau victorios? Se indoieste cineva ca milioanele de romani care au luat calea exilului dupa 1990 s-ar fi imbogatit sau macar ar fi trait mai bine din salariul de la uzina si parizerul de pe cartela?

Bogatia tarii a redevenit privata cu mult inainte ca socialismul sa fie declarat mort

Asta ne trimite spre a doua continuitate fundamentala, aceea a proprietatii. Sunt inclinat sa cred, alaturi de oameni mult mai priceputi ca mine, ca socialismul a fost, vreme de 45 de ani, un capitalism de stat in care minciuna "intregului popor" era menita sa ascunda adevarul redistribuirii violente a proprietatilor dinspre unii proprietari spre proprietarul numit conventional "statul".

De la bun inceput, dar mai ales in anii agoniei sale (agonie tocmai pentru ca a avut loc acest proces), nationalizarea si colectivizarea au fost de fapt reprivatizari violente, de la care "intregul popor" a fost in permanenta exclus.

Agonia socialismului corespunde, asadar, cu perioada in care bunurile statului (proprietati si active financiare) trec in administrarea directa a unor persoane pe care nimic nu le diferentiaza in practicile ilegale ale anilor '80 de cei mai verosi dintre capitalistii mult huliti cu care faceau afaceri.

Astfel incat in clipa in care mitul proprietatii intregului popor se prabusese sub un dublu atac - al incredulitatii populare si al masinatiunilor operate de noua oligarhie nascanda in neputinta regimului - acestor administratori ai averii publice nu le mai ramane decat sa formalizeze, printr-o semnatura sau o stampila, ceea ce era starea de fapt a acelor ani: ca bogatia tarii a redevenit privata cu mult inainte ca socialismul sa fie declarat mort de catre legistii internationali.

Anii tranzitiei sunt, asa cum ne arata Alexandru Solomon in filmul *Kapitalism, reteta noastra secreta*, doar perioada impartirii avutiei publice intre mostenitorii "de drept" ai comunismului, milionarii care au asigurat continuitatea intre capitalismul de stat si capitalismul privat, adica, pana la urma, continuitatea fara gres a tipului de proprietate peste decenii.

Iar despre aceasta continuitate capitalista a proprietatii privatizate nimeni nu poate marturisi mai bine decat Dan Voiculescu. Si nicio poveste de succes a tranzitiei nu este completa fara povestea confiscarii "proprietatii intregului popor" de catre cei ca Dan Voiculescu si atatia altii, mai putin celebri, dar care au avut grija ca socialismul sa-si scrie testamentul cu mana lor.

Ciprian Mihali a predat timp de 20 de ani filosofia la Universitatea Babes Bolyai din Cluj-Napoca. A fost vreme de patru ani ambasador al Romaniei in Senegal. Din 2016 lucreaza la Bruxelles pentru Agentia universitara a Francofoniei.

[Despre ce vrei sa scriem?](#)

Opinia zilei
Frica de Kovesi

Urmareste Ziare.com si pe Facebook! Comenteaza si vezi in fluxul tau de noutati de pe Facebook cele mai noi si interesante articole de pe Ziare.com.

Citeste mai multe despre [comunism Romania](#) [tortionari condamnati](#) [averi tranzitie comunism](#)

Sursa: Ziare.com
Articol citit de 5084 ori

ADAUGA COMENTARIU
EXCLUSIV LOGAT

primesti mail pentru fiecare reply
aduni puncte si rezervi prima pozitie
faci parte din **COMUNITATE**

» [DigiSport.ro](#)

Romanul care si-a facut casa inspirat din celebrul "Scarface", cu Al Pacino: "Zburau gloantele! M-am ascuns pe sub bar, de frica"

» [News.ro](#)

UPDATE - Curtea de Apel Bucuresti a constatat calitatea de colaborator al Securitatii pentru Traian Basescu/
Basescu: Stiu ce am facut si nu cred ca ce am facut eu poate fi etichetat ca fiind colaborare cu Securitatea

» [Libertatea.ro](#)

Confesiunea unui elev din Husi abuzat de preot: "Mi-a bagat mana direct si m-a strans"

3 comentarii

Ordoneaza comentariile: [Standard](#) | [Calitate](#) | [Numar Voturi](#) | [Recente](#)**alex-7**Rank user: **x3**
02.04.2019, 02:09**SRI a gresit cel mai mult dupa Decembrie 1989 pentru ca nu**

a reusit sau nu a vrut sa inlature pe comunisti si membri de partid de la putere (din politica si de la conducere). Desigur ca nu se putea face dintr-o data dar treptat in timp se putea. SRI are cadre foarte bine pregatite profesional dar in situatia actuala a Romaniei este imposibil de a stabili situatia jalnica in care se afla tara, presedintele tarii, guvernul, economia tarii (fortele de productie, relatiile de productie), invatamintul, justitia, s.a.m.d.. Puterile straine profita de Romania si romani ("take advantage")

[raspunde-i](#)[Semnaleaza comentariu nepotrivit!](#)

Calitatea comentariului

1,8**Neimportant**

50 voturi

Pro / Contra

1,8**Impotriva**

51 voturi

JackMalletFlute
02.04.2019, 19:46**competenta si profesionalism dovedite de smenuirea cu caltabos**

caltabosi reusita de dragnea - orice serviciu de intelligence ar trebui sa stie ca ducerea populatiei in captivitate de catre statele dictatoriale este intotdeauna o aventura care se termina prost - "popor suveran", vorbe goale, asa se declara oficial in orice falsa democratie - bugetarii ... ([arata tot comentariul](#))

[raspunde-i](#)[Semnaleaza comentariu nepotrivit!](#)

Calitatea comentariului

1,7**Neimportant**

36 voturi

Pro / Contra

1,7**Impotriva**

36 voturi

doru0506Rank user: **x3**
02.04.2019, 16:08**e mult spus 'capitalism de stat' ,a fost o forma de feudalism...**

...fiecare nomenclator primea o functie de unde conducea feuda in mod autoritar feudal,iar iobagi erau unii multumiti altii nemultumiti in fond aici este confuzia...din pacate si azi Romania este intr-o forma de feudalism cu tentative de capitalism primitiv..si azi 'nepoti' celor de atunci au feude fie functii pe viata administrative 'frekment' de la guvern,companii de stat,primarii etc pina la Sri...fie afaceri 'la cheie',monopol, cu statul,membrii prin CA-uri...avem institutii conduse in mod feudal,dupa management primitiv feudal...situatia de azi a ahgajatilor la patroni romani este crunta,este o exploatare a fortei de munca in mod feudal,de exemplu nu se dau concedii de odihna sau daca se dau ,se dau partial nici vorba de lege,de 29 zile lucratoare,se lucreaza 6zile si se ponteaza 5,lucrezi 10 ore si se ponteaza 8 ,conditii de salarizare mizere etc...si daca tot vorbim de feudalism care ce patron roman este unul dintre putinii care are un management capitalist corect...ce vorbim de ... ([arata tot comentariul](#))

[raspunde-i](#)[Semnaleaza comentariu nepotrivit!](#)

Calitatea comentariului

2,8**Acceptabil**

59 voturi

Pro / Contra

2,8**Si da, si nu**

59 voturi

Copyright © 2019 Ziare.com

[Termeni si conditii](#) | [Confidentialitate](#) | [Cookie](#) | [Codul jurnalistului](#)**CONTACT**

Platforma pentru solutionarea online a litigiilor